

توفان اندیشه‌ها، ابزاری کارا

در خدمت مدیران

از: بهی جانیران

روش افراد را قادر می‌سازد که موانع ذهنی را برطرف و در فاصله زمانی کوتاه، نظرات پیشماری ارائه کنند.

● چه منایم برای پیشبرد و کارایی جلسه توفان اندیشه‌ها لازم است؟

برای کارایی هرچه بهتر جلسه توفان اندیشه‌ها، منابع زیر لازمند:

● گروهی از افراد که تمایل به کار جمعی داشته باشند (حداقل ۵ نفر و حداکثر ۱۵ نفر).

● یک راهبر گروه که توانایی اداره و پیشبرد جلسه را داشته باشد.

● مکانی برای تشکیل جلسه (اتاق یا محوطه‌ای که دارای «خواب» باشد).

● تجهیزات نظیر وایت‌برد، قلم وایت‌برد، کاغذ یا مقوا و امکاناتی برای نصب وایت‌برد.

● قواعد اساسی روش توفان اندیشه‌ها چه هستند؟

برای کارایی و موفقیت جلسه توفان اندیشه‌ها، رعایت قواعد زیر ضروری است:

● به هیچ اندیشه‌ای نباید انتقاد کرد.

● افراد یا فکر آزاد در جلسه حاضر شوند.

● حداکثر نظرات ارائه و جمع‌آوری شود.

● همه نظرات، حتی اگر تکراری باشند، ثبت شود.

● نظرات به مدت معینی در معرض تکوین قرار گیرند.

● چگونه جلسه توفان اندیشه‌ها را طراحی، برنامه‌ریزی و اداره کنیم؟

برای طراحی، برنامه‌ریزی و اداره موفق جلسه توفان اندیشه‌ها رعایت نکات زیر ضروری است:

● موضوع موردنظر برای جلسه توفان اندیشه‌ها را انتخاب کنید.

● مطمئن شوید که همه اعضای گروه، موضوع موردنظر را عمیقاً درک کرده‌اند.

● قبل از شروع جلسه، قواعد اساسی روش را در محل جلسه نصب و یک ساز آن را برای گروه تکرار کنید.

● زمانی در حدود ۱۵ الی ۳۰ دقیقه را برای جلسه برنامه‌ریزی کنید. بهتر است اولین جلسات زمان کوتاه‌تری داشته باشند.

● موضوع موردنظر را روی وایت‌برد یا مویز الصاق‌شده بنویسید.

● شروع جلسه را اعلام و به ترتیب نظرات افراد را سؤال کنید. نظرات باید کوتاه، روشن و بدون تحلیل و تفسیر باشند.

● در هر دور پرسش هر نفر فقط یک نظر را ارائه کند. در صورتیکه فرد نظری نداشت سریم یا او رد کنید.

● همه نظرات ارائه شده را حتی اگر تکراری باشند، ثبت کنید. یکی از افراد گروه را برای ثبت نظرات انتخاب کنید.

● میزان معین و کنترل‌شده‌ای از شوخی می‌تواند جلسه را پویاتر کند. اما در هر حال جلسه نباید مسیری جدی داشته باشد.

● نظرات جسورانه را تشویق کنید؛ این پدیده دیگران را تشویق به اندیشیدن می‌کند.

● خطرناکی که اداره موثر جلسه توفان اندیشه‌ها را تهدید می‌کنند؛ چه هستند؟

● پدیده‌های مخربی وجود دارند که در مسورت عدم شناخت و کنترل آنها، جلسه توفان اندیشه‌ها مسیری انحرافی را طی می‌کند و نتایج مثبتی نخواهد داشت؛ این پدیده‌ها عبارتند از:

● معطوف شدن نظرات روی اشخاص به‌جای فرایند.

● انتقاد کردن در حین بیان نظرات.

● وجود افراد خود محور و پرحرف در گروه.

● وجود ترکیبی از افراد که تمایل به کارجمعی ندارند.

● باافزاد پرحرف و خودمحور چگونه برخورد کنیم؟

● صبور باشید و در طول برگزاری جلسه باایشان برخورد نکنید.

● با تدبیر و مهارت جلسه را در مسیر اصولی راهبری کنید.

یکی از عوامل بازدارنده در ارائه تفکر خلاق، تضادت عجلولانه و زود هنگام است. اغلب افراد به ایده‌ها و راه‌حل‌های نو می‌اندیشند؛ اما به دلیل اینکه تفکرات مذکور، اغلب تازه و غیرعادی هستند؛ یا نسبت‌دادن صفت‌هایی نظیر، غیرعملی، بی‌معنی، پرهزینه و... سریم آنها را رد می‌کنند.

عامل بازدارنده دیگر، وجود چشم‌انداز محدود و تفکر کلیشه‌ای است؛ که به دلیل انجام تکراری فعالیت‌ها در انسان شکل می‌گیرد و او را در وضعیتی قرار می‌دهد که اندیشه‌اش به روی تفکر خلاق بسته می‌شود.

توفان اندیشه‌ها (Brainstorming) روشی است که برای فایز آمدن بر این عوامل بازدارنده بسیار موثر است و در حال حاضر به‌عنوان روشی موفق، در اغلب شرکت‌های معتبر جهان به‌کار گرفته می‌شود. به دلیل اهمیت روزافزون کاربرد این روش در مدیریت، نوین، نوشتار حاضر به معرفی آن اختصاص داده شده است.

توفان اندیشه‌ها چیست؟

توفان اندیشه‌ها یا پهبیان دیگر توفان تکرزی، یکی از روشهای موثر حل مساله در گروه است. این روش در دهه چهارم قرن بیستم توسط «الکس لوزیورن» به‌عنوان روشی برای تسوین افراد به‌خلاقیت در ارائه نظرات مطرح گردید. نظرات او در سال ۱۹۵۳ در کتاب «اعوان تحلیل عملی» در معرض افکار عمومی قرار گرفت. این

منابع مورد استفاده:

- 1 - "QUALITY BY DESIGN" N BELAVENDRAM, PRENTICE-HALL INTERNATIONAL, 1995
- 2 - "BETTER BRAINSTORMING", FLOYD HURT, TRAINING & DEVELOPMENT, NOV 1994
- 3 - "PROBLEM SOLVING IN GROUP", MIKE ROBSON, GOWER PUBLISHING, 1993
- 4 - "SPC SIMPLIFIED", ROBERT T. AMSDEN & OTHERS, KRAUS INTERNATIONAL, 1986
- 5 - "CREATIVE THINKING", JAMES R. EVANS, SOUTH-WESTERN PUBLISHING CO., 1991

کوتاه مدت است که هدف آن صرفاً جمع آوری نظرات متعدد می باشد. پس از اتمام جلسه با توجه ضرورت و سرعت برخورد با مسئله، نظرات ثبت شده به مدت معینی (چند ساعت تا چند روز) در معرض دید مجدد افراد گروه قرار داده می شوند. این عمل با نصب نظرات مذکور در محل کار یا محل تردد آنها انجام پذیر است. افراد گروه می توانند، نظرات دیگری را که در ذکر آنها پدید می آید، در فاصله زمانی تعیین شده، در زیر نظرات ثبت شده بنویسند.

● **بررسی نظرات ارائه شده در جلسه توفان اندیشه ها، چگونه انجام می شود؟**

بررسی و تحلیل نظرات مذکور در جلسه دیگری صورت خواهد گرفت. به این منظور راجع گروه افراد را به جلسه دیگری دعوت و در آنجا نظرات نقد و بررسی می شوند؛ و کاراترین آنها برای رفع مشکل انتخاب خواهد شد. فاصله بین دو جلسه بستگی به اهمیت موضوع و سرعت برخورد با آن دارد و می تواند از چند ساعت تا چند روز متفاوت باشد.

● پس از پایان جلسه با ایشان به صورت خصوصی صحبت کنید و مشورت اینگونه برخورد را تشریح کنید.

در صورت برخورد سازنده، اینگونه افراد به اعضای بسیار خوب گروه تبدیل می شوند.

● **بالفراجه ساکت و کم حرف چگونه برخورد کنیم؟**
ممکن است در گروه افرادی وجود داشته باشند که در اعلام نظر خود ناتوان باشند؛ در مورد این فراد به کارگیری نکات زیر توصیه می شود:

● تصور باشید و در طول برگزاری جلسه با ایشان برخورد کنید. حتی اگر این پدیده در چند جلسه تکرار شود.

● در صورت امکان و ظایفی نظیر ثبت نظرات را به اینگونه افراد بسپارید.

● در خارج از جلسه با ایشان گفتگو کنید و دافعه نظیر ترغیبشان کنید.

● شگوه افراد با احتمال بسیار قوی پس از گذشت مدت جلسه فعالیت نخواهند شد.

● چگونه نظرات را در معرض تکوین قرار دهیم؟
جلسه توفان اندیشه ها، یک نشست

همه چیز درباره بارکد ...

6431655

همکار منتخب
مرکز ملی شماره گذاری کالا

کدایران
CODIRAN
تولید شده در ایران
تعمین شرکت تخصصی
سندهای شناسایی خودکار
(تعمین ۱۳۷۳)

عضو انجمن صنای
شهر کتهای اتوماسیون صنعتی

شرکت کدایران
۲۲۳۶۴۶ فاکس ۲۲۳۶۵۰، ۲۲۳۶۱۷
دفتر فروش ۸۳۳۰۰، فاکس ۸۸۲۶۸۸